

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 385/2020-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 25. augusta 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Libora Duľu a Ladislava Duditša (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], zastúpenej advokátskou kanceláriou HKP Legal, s. r. o., Križkova 9, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát Mgr. Peter Kubovič, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Cpr 5/2012 v období po právoplatnosti nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 266/2018 z 5. decembra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

Odôvodnenie :

I.

Obsah ústavnej sťažnosti, skutkový stav a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. júna 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Cpr 5/2012 (ďalej len „napadnuté konanie okresného súdu“) v období po právoplatnosti nálezu ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 266/2018 z 5. decembra 2018 (ďalej len „nález ústavného súdu“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že predmetom napadnutého konania okresného súdu je prejednávanie a rozhodovanie o žalobe sťažovateľky o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru a o zaplatenie náhrady mzdy.

3. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uviedla, že *«porušovateľ v predmetnom konaní nariadil 30 termínov pojednávania, ktoré viedol neefektívne a nehospodárne, pojednávania v rozpore s § 183 a § 184 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok odročil opakovane na neurčito a v dôsledku vlečúceho sa dokazovania prvé rozhodnutie vo veci samej vydal až po 4 rokoch od podania žaloby (Rozsudok Okresného súdu Bratislava III zo dňa 08.06.2016, č. k. 15Cpr/5/2012-789). Uvedené zhodne konštatoval tak Krajský súd v Bratislave, ktorý na základe odvolania sťažovateľky zo dňa 25.08.2016 uznesením zo dňa 30.01.2018 5Copr/14/2016-851 pôvodný prvostupňový rozsudok zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie, ako aj Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý na základe sťažovateľkou namietaným porušením základného práva na prerokovanie veci bez*

zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v sťažnosti zo dňa 28.06.2018, Nálezom I. ÚS 266/2018-30 zo dňa 05.12.2018 (ďalej len „Nález ÚS“) rozhodol, že práva sťažovateľky porušené boli a prikázal porušovateľovi konať bez zbytočných prietáhov.

Po vrátení veci na prvostupňový súd porušovateľ o návrhu sťažovateľky opätovne rozhodol Rozsudkom zo dňa 07.11.2018, č.k. 15Cpr/5/2012-918 tak, že žalobu zamietol. Sťažovateľka opätovne, keďže mala za to, že v poradí druhý rozsudok prvostupňového súdu nie je v súlade s § 220 ods. 2 a ods. 3 Civilného sporového poriadku, odôvodnenie rozsudku je nedostatočné, vágne, súd prvej inštancie nerešpektoval rozhodnutie odvolacieho súdu, podala dňa 08.02.2019 odvolanie, pričom zároveň opakovane namietala zaujatosť zákonného sudcu, voči ktorému podala dve námietky zaujatosti...

Krajský súd v Bratislave ako odvolací súd uznesením zo dňa 29.10.2019, č. k. 5CoPr/3/2019-978 napadnutý rozsudok porušovateľa z dôvodu, že porušovateľ nepostupoval v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu, ktorý je preň záväzný a jeho rozhodnutie je totožné s rozhodnutím predošlým, ktoré odvolací súd už raz zrušil, opäť zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pričom zároveň uviedol, že nedostatky rozhodnutia sú zásadné a predstavujú prekážku preskúmateľnosti rozsudku pre nezrozumiteľnosť a taktiež, že súd v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal sťažovateľkou opakovane navrhované dôkazy a porušovateľovi uložil povinnosť vec v konaní opätovne prejednať, v súlade s jeho právnym názorom, vysporiadať sa so všetkými stranami predloženými dôkazmi a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť. Predmetným uznesením Krajský súd v Bratislave zároveň vylúčil zákonného sudcu z prejednávania a rozhodnutia veci.».

4. Sťažovateľka tiež poznamenala, že „... konanie trvá od 23.08.2012 až do dnešného dňa, čo predstavuje obdobie takmer ôsmich rokov, čo Okresný súd Bratislava III vo veci právoplatne nerozhodol. U sťažovateľky počas súdneho konania napriek Nálezu Ústavného súdu SR, ktorý porušovateľovi uložil povinnosť konať bez zbytočných prietáhov, naďalej pretrváva právna neistota v spore s tak špecifickým predmetom konania, akým je neplatnosť výpovede a náhrada mzdy a to aj napriek skutočnosti, že spor nie je právne zložitý.

Vzhľadom na vyššie uvedené má sťažovateľka za to, že Okresný súd Bratislava III vo veci nevyužil všetky svoje zákonné prostriedky a tak nezabránil prietahom v konaní, a to ani po prvom Náleze ÚS vydanom v predmetnej veci, od ktorého opätovne uplynul takmer rok a pol, kedy nedošlo k právoplatnému rozhodnutiu vo veci a od uznesenia Krajského súdu v Bratislave, ktorým v poradí druhýkrát vec zrušil a vrátil porušovateľovi na ďalšie konanie a po takmer ôsmich rokoch napriek niekoľkým dovtedajším sťažnostiam a námietkam sťažovateľky na zaujatost' sudcu vylúčil zákonného sudcu z konania, uplynulo viac ako pol roka, počas ktorého je porušovateľ v prejednávanej veci opäť nečinný a vzhľadom na vylúčenie sudcu a pridelenie veci novému zákonnému sudcovi nie je zrejmé, kedy bude právna neistota sťažovateľky odstránená, pričom sťažovateľka nebola do podania sťažnosti porušovateľom oboznámená ani o nariadenom termíne pojednávania po vrátení veci na prvostupňový súd.

... je nutné vziať do úvahy, že v danom prípade má konanie, ktorého predmetom je pracovnoprávny spor, ktorý nie je právne zložitý a vyžaduje prednostnú rýchlость konania, ku dňu podania sťažnosti trvajúce takmer osem rokov, nenapraviteľné následky, zasahuje do práv a života sťažovateľky, ktorá v dôsledku abnormálneho trvania súdneho konania roky žije v právnej neistote, konanie v závažnom rozsahu vplýva na jej zdravotný stav a život jej rodinných príslušníkov, sťažovateľke spôsobuje značnú psychickú ujmu (je dlhodobo liečená psychiatrom ambulantne aj ústavne) a s ohľadom na predmet sporu má rovnako pre sťažovateľku existenčný význam.

Sťažovateľka namieta porušenie práva opakovane, nakoľko Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.12.2018 neprinesol želaný výsledok, porušovateľ Nález ÚS nerešpektoval a v namietanom konaní sa opätovne vyskytli prietahy bez úsilia kompetentných o reálne zjednanie nápravy ekonomických, sociálnych a psychosomatických následkov na jej život. “.

5. Na základe už uvedeného sťažovateľka v petite navrhuje, aby ústavný súd vydal nález, ktorým vysloví porušenie jej v bode 1 uvedených práv postupom okresného súdu v napadnutom konaní a prikáže okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietahov. Sťažovateľka tiež žiada o priznanie finančného zadosťučinenia v sume 6 000 € a o náhradu trov právneho zastúpenia v sume 450,29 €.

II.

Relevantné ustanovenia právnych prepisov

6. Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov.

9. Podľa čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby jeho vec bola prerokovaná verejne, bez zbytočných prietáhov.

10. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

11. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

12. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

13. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,

b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,

c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,

d) ktorý je neprípustný,

e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,

f) ktorý je podaný oneskorene,

g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

14. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, ak ústavný súd pri jej predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie. V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Ak teda ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti a túto odmietne (III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06). Za dôvody zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti treba v zmysle judikatúry (napr. IV. ÚS 62/08, IV. ÚS 211/08, II. ÚS 640/2016) považovať aj konkrétne okolnosti prípadu, predovšetkým intenzitu pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní dotknutého súdu a ich ústavnoprávny rozmer a únosnosť z hľadiska požiadaviek na ochranu práv, ktorých porušenie sa namieta, vrátane posúdenia, či tieto

pochybenia, resp. nedostatky reálne spôsobili alebo mohli spôsobiť sťažovateľovi ujmu na jeho ústavou zaručených právach.

15. Predmetom ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní po právoplatnosti nálezú ústavného súdu (24. januára 2019, pozn.).

16. Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov“, ktoré je zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy, osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01).

17. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že konanie bez zbytočných prietahov nemožno presne časovo ohraničiť (II. ÚS 26/95) a že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05). Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne.

18. Z lustrácie ústavného súdu bol zistený tento priebeh napadnutého konania okresného súdu v období po právoplatnosti nálezú ústavného súdu:

- 31. januára 2019 bol rozsudok okresného súdu zo 7. novembra 2018 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) doručený sťažovateľke (žalobkyni) a 4. februára 2019 žalovanému;

- 12. februára 2019 sťažovateľka podala odvolanie proti rozsudku okresného súdu;

- podaním z 25. februára 2019 bol žalovaný okresným súdom vyzvaný, aby sa vyjadril k odvolaniu proti rozsudku okresného súdu;

- 27. februára 2019 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie žalovaného k odvolaniu proti rozsudku okresného súdu;

- podaním zo 7. marca 2019 bol právny zástupca sťažovateľky okresným súdom vyzvaný, aby sa vyjadril k vyjadreniu žalovaného k odvolaniu proti rozsudku okresného súdu;

- 22. marca 2019 bola vypracovaná predkladacia správa Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“);

- uznesením krajského súdu sp. zn. 5 CoPr 3/2019 z 29. októbra 2019 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“) bol zrušený rozsudok okresného súdu a zároveň bol vylúčený zákonný sudca JUDr. Marián Kurinec z prejednávania a rozhodovania tejto veci;

- 29. novembra 2019 bol súdny spis doručený okresnému súdu;

- 16. decembra 2019 okresný súd expedoval stranám sporu uznesenie krajského súdu;

- 30. apríla 2020 bol nariadený termín pojednávania na 25. jún 2020, na ktorom okresný súd opätovne rozhodol vo veci samej.

19. Ústavný súd konštatuje, že po právoplatnosti nálezu ústavného súdu okresný súd konal v napadnutom konaní plynulo, bez prietáhov. Po písomnom vyhotovení bol rozsudok okresného súdu doručený stranám sporu. Po vykonaní úkonov, ktoré súviseli s odvolaním sťažovateľky proti rozsudku okresného súdu, bol súdny spis predložený krajskému súdu na účely rozhodnutia o odvolaní sťažovateľky. Rozsudok okresného súdu bol zrušený uznesením krajského súdu, ktoré následne okresný súd doručil stranám sporu. Okresný súd opätovne rozhodol vo veci samej rozsudkom z 25. júna 2020.

20. Ústavný súd zoberal do úvahy aj skutočnosť, že súdny spis sa nachádzal mimo dispozičnej sféry okresného súdu približne 8 mesiacov (od 22. marca 2019 do 29. novembra 2019), keď okresný súd nemohol ovplyvniť priebeh napadnutého konania.

21. Z týchto dôvodov ústavný súd nevidí existenciu takých skutočností, ktoré by zakladali možnosť vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 38 ods. 2 listiny) a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní v období po právoplatnosti nálezu ústavného súdu po prípadnom prijatí ústavnej

sťažnosti na ďalšie konanie, a preto ju pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre zjavnú neopodstatnenosť.

22. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. augusta 2020

Miroslav DURIŠ
predseda senátu